

Tiivistelmä NMKY:n vuoden 2007-2010 isä-lapsi-hankkeen tavoitteista ja tuloksista

Hankkeessa tuotettiin toimintamalli, jolla voidaan vahvistaa isän ja lapsen vuorovaikutusta. Toiminta näyttää vahvistavan isyyttä ja rohkaisevan isiä oman toimintansa muutoksiin toimintamallin keskeisen tavoitteen mukaisesti. Tavoitteeseen pyritään hankkeessa tuoteistetun Isien ja lasten yhteisen viikonlopun avulla. Toiminnallisessa viikonlopussa isän ja lapsen yhteisellä olemisella ja tekemisellä on keskeinen paikka.

Toimintamallia voidaan soveltaa erilaisissa ympäristöissä. Sitä voidaan hyödyntää järjestöjen, seurakuntien ja kuntien toiminnassa, kun halutaan vahvistaa isän tai lapsen tai molempien hyvinvointia. Toiminta sopii myös osaksi lastensuojelua tukevaa toimintaa tai päihdetyön välineeksi vanhemmuuden vahvistamiseen tai lapsen hyvinvoinnin edistämiseen. Toimintatapaa voidaan lisäksi hyödyntää perheen ja työn yhteensovittamisen käytäntöjä kehitettäessä.

Projekti tuottaa toimintamallin, jolla voidaan vähentää isien (aikuisten) humalajuomista. Toimintamalli vahvistaa arjen päihteettömyyttä ja lisää lasten sekä isän vuorovaikutusta

- Toimintamalli on muodostunut vuoden 2009 keväällä sellaiseksi, että sitä on päästy testaamaan ns. tuotantomallina useammalla ei paikkakunnalla, erilaisissa ympäristöissä ja erilaisten toimijoiden toteuttamana.
- Toiminnan järjestäjät ovat oivaltaneet keskeisimmät toimintakriteerit ja toimintamalli näyttää olevan käytettävä. Suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota sen käytettävyyteen. Hankkeessa saatu kokemus toiminnan käyttökelpoisuudesta rohkaisee meitä viemään asiaa eteenpäin. Olemme useassa erilaisessa seminaarissa kertoneet kokemuksistamme ja rohkaisseet muita toimijoita. Hajanaisen tiedon perusteella meillä on käsitys, että uutta toimintaa on syntynyt, nykyistä toimintaa on kehitetty ja järjestöt ovat käynnistäneet omia kehittämishankkeita ja hyödyntäneet meidän kokemustamme. Toimintaan osallistuneilta isiltä on kysytty toiminnan vaikutuksista omaan terveyskäyttäytymiseensä. Kysymykset ovat painottuneet lähinnä pohdintaan, onko viikonloppu tuonut jotain uutta isyyteen tai onko isä pohtinut omaa suhdettaan tai ajankäyttöään lapsiinsa. Isien kertoman mukaan viikonloput ovat tuoneet uusia näkökulmia isänä olemiseen, ja lapsen merkittävyys isän elämässä näyttää vahvistuneen. Tähän tulokseen on päästy mm. Bikva menetelmän ja erilaisten muiden haastattelujen kautta. Pilotointiin on osallistunut noin 300 isää.
- Vaikutusten arvioinnin luotettavuuden kannalta tarvitaan lisää näyttöä. Hankkeessa saadun kokemuksen ja tiedon perusteella meillä on kuitenkin vahva oletamus, että toimintatapa johtaa isällä positiivisiin oman toiminnan muutoksiin koskien humalajuomista ja arjen päihteettömyyttä. Olettamustamme tukevat muu tutkimustieto ja tässä hankkeessa saatu kokemus.
- Hankkeen NMKY-järjestöt kehittävät toimintaa edelleen uudessa, vuonna 2011 käynnistyneessä hankkeessa. Uudella hankkeella voimme jatkaa nyt hyvään alkuun päässyttä toimintaa. Uudessa hankkeessa kehitämme vapaaehtoisuutta ja monikulttuurisuutta isä-lapsi-toiminnassa. Uutena alueena on lisäksi työelämän kanssa tehtävän yhteistyön käynnistäminen. Testasimme ajatusta hankkeessa ja seuraavassa vaiheessa haluamme saada lähinnä isien parissa tehtävästä perhekeskeisestä Tyhy-toiminnasta kokemusta. Perhekeskeinen Tyhy-toiminta kiinnostaa poliitikkoja ja siitä on maininta myös hallitusohjelmassa.

Hankkeessa mukana olevien NMKY -järjestöjen isä-lapsi-toiminta on jäsentynyt, tietoperusta vahvistunut ja toiminnan organisointi sekä toteutus tehostuneet.

- Tietoperusta on syntynyt ja se on otettu vastaan. Hankkeen toinen keskeinen tulos toimintamallin lisäksi on tietoperustan auki kirjoittaminen. Hankkeen alussa tietoperusta oli hatara, osin siksi että tutkittua tietoa ei ollut kohtuudella saatavilla. Hankkeen alkuvaiheessa paneuduttiin erityisesti tietoperustan vahvistamiseen. Olemme onnistuneet tässä ja tavoite on saavutettu. Tietoperustan kokoaminen on saanut myönteistä palautetta ja se on käytettävissä laajemmin isien ja lasten hyvinvoinnin käytännön toimia suunniteltaessa.
- Toiminta on herättänyt kiinnostusta erilaisten toimijoiden keskuudessa. Toimintamallin tuottaminen ja siihen liittynyt yhteistyö on lisännyt tavoitteellisen hyvinvointia vahvistavan työtavan toteuttamista perinteisesti vain vapaa-ajan toimintaa tuottavien yhteisöjen keskuudessa.
- Toiminta on nyt jäsentyneempää ja organisoidumpaa kuin ennen hankkeen alkua. Olemme onnistuneet löytämään toiminnalle perusrahoitusta. Rahoituskanavia ovat seurakuntien tuki ja yhteistyön panokset, vapaan sivistystyön resurssit ja kuntien panos toimintakyvyn vahvistamisen osalta. Suurin haaste on edelleen tavallisten ihmisten leiritöiminnan hintatietoisuuden puute. Osin myös itse toiminnan järjestäjien. Viikonlopun kustannushinta on noin 400-550 euroa (isä ja lapset) paikasta riippuen. Osallistumismaksut ovat kuitenkin 30-150 euroa. Toiminta on siis vahvasti tuettua. Ray:n tulisi miettiä tarkemmin, miten lomatoiminnan tuki kohdistetaan. Nykyisin tämänkaltaisen muuhun arkitoimintaan liittyvä lomatoiminta on tuen ulkopuolella.

NMKY-järjestöjen isä-lapsi-toiminnan tunnettuus on lisääntynyt projektipaikkakunnilla.

- NMKY-järjestöjä kysytään toiminnan järjestämisen kumppaneiksi. Tunnettuuden kasvu on vaikuttanut kysynnän kasvuun.
- Kysyntää on myös valtakunnallisesti, joka kertoo myös onnistuneesta levitystoiminnasta.
- Hanke tuotti isa-lapsi.fi verkkosivut, tietoa toiminnasta isille, tietoa toiminnan järjestäjille ja muuten toiminnasta kiinnostuneille. Sivustolla on yhteensä 520 sivua, joista 214 sivua on ladattu yli 500 kertaa. 25 eniten avauksia saanutta sivua on luettu yhteensä 108.622 kertaa vuoden 2008 alusta lukien. Sivujen lataukset kertovat siitä, että tietoa on etsitty. Yksittäistä leiri-, retki- tms. tapahtumaa koskevia latauksia on ollut jopa yli 2.000.